

Teadustöö stipendiumid üliõpilastele

Tartu Ülikooli kui rahvusülikooli sajanda aastapäeva üheks sündmuseks oli 4. detsembril 2019 parimate õppejõudude tunnustamine ning parimatele üliõpilastele stipendiumite jagamine. Heidi-Ingrid Maarooši stipendiumi statuudi järgi pälvivad selle stipendiumi arsti põhiõppe üliõpilased, kes teevad teadustööd kliinilistel erialadel, on hea õppeedukusega ning aktiivsed osalejad üliõpilaselus. Seekordsed stipendiaadid olid igati väärilised juubeliaastale: IV kursuse üliõpilane Elis Tiivoja ja V kursuse üliõpilane Maarja Niinemets.

Elis Tiivoja alustas teadustööga enne arstiks õppima asumist Hugo Treffneri gümnaasiumis. Tema keskkonnaalane uurimistöö teemal „CO₂ signalisatsiooniraja olulisus hariliku müürlooga õhulõhede sulgumisel“ sai üliõpilaste riiklikul teadustööde konkursil II preemia ja ta osales Šveitsis toimunud foorumil „Swiss Talent Forum - Fostering the next entrepreneur“. Üliõpilasena otsis ta kohe võimalusi ühineda teadustöö projektidega. 2018. aastal osales ta uurimisprojekti Taiwanis Tzu Chi ülikoolis.

Tartu Ülikooli Kliinikumi kliinilise geneetika keskuses on Elis Tiivoja 2018. aasta kevadest seotud ainevahetushaiguste uurimisega. Kogutud on andmed kliinikumi erinevatest osakondadest 2997 patsiendi kohta ning tulemusi on analüüsitud haigusrühmade kaupa. Uuringu tulemusi esitas ta 2019. aasta oktoobris arstiteaduskonna konverentsil ettekandes „Diagnoositud pärilike ainevahetushaiguste kokkuvõtte Tartu Ülikooli Kliinikumi ühendlabori kliinilise geneetika keskuses“.

Uurimuse juhendajaks on professor Katrin Õunap, kes iseloo-

Elis Tiivoja (vasakult) ja Maarja Niinemets.

Foto: Heidi-Ingrid Maarooos

mustas oma juhendatavat: „Elis Tiivojal on tugev tööetika, ta on kohusetundlik ja ambitsioonikas tudeng. Tema suur huvi nii geneetika kui ka laiemas teaduse vastu on tugevalt märgatav, kuivõrd ta küsib alati arvukalt küsimusi, töötab iseseisvalt läbi erialast kirjandust ning tegeleb teadustööga ülikooli kõrvalt igapäevaselt. Elise tugev ambitsioon ja huvi kliinilise geneetika valdkonna vastu ning suur soov teadust teha olid põhjused, mis ajendasid meid teda enda meeskonda kaasama.“

Ainevahetushaiguste uuring jätkub ning eesmärk on välja töötada nende patsientide jälgimiseks ja regulaarseteks kontrollideks juhend, milles oleks eristatud geneetikakeskuse abi vajavad patsiendid ning teiste erialade spetsialistide juures jälgimisele kuuluvad patsiendid.

Elis Tiivoja on osalenud Euroopa õpilaste teadusparlamendis, osalenud täienduskoolitusel „Dysmorphology Summer“ Leedus. Alates ülikooli astumisest 2016. aastal on ta Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi liige ning on siseasjade asepresidendi assistent ja uute liikmete mentor. Lisaks sellele tegeleb ta kromaatilise kandle mängimisega, käib trennis, on töötanud kliinikumis mitmetes osakondades ja praegu töötab kliinilise geneetika keskkuses.

Ta selgitas: „Geneetikaga olen plaaninud siduda enda tuleviku – juba arstiteaduskonda astudes oli mul plaan minna meditsiinigenetika residentuuri ning praeguseks ei ole see mõte veel muutunud. Samuti on minu suur soov ka edaspidi tegeleda teadustööga.“

Maarja Niinemetsa uurimistöö käsitleb seljaajutraumasid ning on seotud närvikliinikus tehtava retrospektiivse uurimusega seljaajutraumaga patsientide haiguslugude põhjal 22 aasta vältel. Maarja Niinemets on seotud perioodiga vahemikus 2008–2018. Uuringu eesmärk oli leida muutusi haigestumuses ja traumade põhjustes. Analüüsitud tulemusi esitas Maarja Niinemets käesoleva aastal üliõpilaste neuroloogiaalaste teadustööde konkursil „Neurokonverents“ (jagades I ja II kohta) ja arstiteaduskonna teaduskonverentsil, kus ta pidas ettekande „Seljaajutraumade haigestumustrendid Tartu Ülikooli Kliinikumis 1997–2018“. Uuringud jätkuvad Põhja-Eesti Regionaalhaiglas, et saada kogu Eestit hõlmav seljaajutraumade andmebaas.

Uurimisprojekti koordineerib ja Maarja Niinemetsa juhendab vanemteadur, arst-õppejõud Liis Sabre, kes iseloomustas oma juhendatavat: „Olen meeldivalt üllatunud oma

juhendatava huvist ja pühendumusest teaduse vastu. Teadustöö ei kuulu kohustusliku osana arstiteaduse õppekava juurde, kuid Maarjal on tõsine soov sellega tegeleda. Lisaks õppetööle leidis ta peaaegu iga päev pärast praktikume ning ka suvevaheajal aega, et tegeleda haiguslugude ülevaatamisega ning viia end kurssi ka teema teoreetilise osaga.“

Maarja Niinemets on Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi liige alates arstiteaduskonda astumisest 2015. aastal. Ta osaleb haridusgrupis praktiliste kliiniliste koolituste ning täiendusloengute korraldamises ja alates 2018. aasta sügisest esmaabi projektis, mille eesmärk on arendada 7.–9. klassi õpilaste esmaabi andmise oskust. Maarja Niinemets on sisehaiguste erialaringi üks korraldajatest.

Enda plaanide kohta lähiajal ütles ta: „Stipendiumit kasutaksin suuremas osas neuroloogiaalasel teaduskonverentsil osalemiseks Saksamaal. Soovin väga arendada oma teadmisi neuroloogia valdkonnas ning konverentsil pole ma veel varem osalenud. Samuti alustasin eelmisel kuul treeningutega spordiklubis ning plaanin seal jätkata vähemalt suveni.“

Eesti Arsti toimetis